

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Brandende harten

En zij zeiden tot elkander: Was ons hart niet brandende in ons, als Hij tot ons sprak op den weg, en als Hij ons de Schriften opende?

Lukas 24:32

We zouden de vraag kunnen stellen: Wat is een brandend hart? Het is het innerlijke liefdevuur, dat ontstoken werd, toen Jezus Zichzelf door Woord en Geest beminnelijk, noodzakelijk en onmisbaar maakte. Dit deed Hij door voor de Emmaüsgangers de Schriften te openen, waarin Hij openbaarde de noodzaak van Zijn priesterlijke bediening. Het offer, door Hem aangebracht als de enige weg tot behoudenis, stelde Hij hen daarin voor. Dat maakte het hart brandende, verlangende tot Christus.

Deze beide Emmaüsgangers bezaten reeds dit liefdevuur tot Jezus, toen zij Jeruzalem op het midden van de opstandingsdag verlieten. Echter kenden ze Hem alleen in Zijn profetische bediening, waardoor Hij hen dierbaar was geworden. Zij waren door wedergeboorte Hem ingelijfd. Hun harten waren dus brandende, verlangende naar Hem vanuit een levend gemis. Maar in datzelfde hart waren ook veel raadsels, vragen die zij niet konden oplossen. Hun Meester aan het kruis genageld en.... waarom? Dat blijkt uit de woorden: "en wij hoopten, dat Hij was Degene, Die Israël verlossen zou." Hun hoop was wel goed, maar de toepassing verkeerd. Net als zovelen betrokken zij dat teveel op het aardse. Nu ging Jezus hen op hun vragen antwoord geven. Dan gaat Hij allereerst aantonen, dat zij onverstandigen en tragen van hart waren om te geloven al hetgeen de profeten gesproken hebben.

Jezus toonde hen nu vanuit de Schriften de noodzakelijkheid van het moeten lijden. Hij gaf daarmee ook te kennen dat wij niet alleen verlost moeten worden van aardse vijanden, druk en kruiswegen, maar dat het veel erger met ons gesteld is. Want het moeten lijden heeft te maken met de val in het Paradijs, waarin de mens zich loscheurde van God. Daardoor laadde hij de toorn Gods op zich. De mens is een kind des toorns, die in het Koninkrijk Gods niet meer komen kan. Dus wij leven zonder God, zonder Zijn gunst, zonder Zijn liefde, zonder Zijn tegenwoordigheid, zonder Zijn vrede; wij moeten eeuwig van Hem verstoten worden. Dat moeten lijden wijst ook aan de noodzakelijkheid daar het Heere behaagt krachtens Zijn eeuwig welbehagen door deze weg Zijn gunst en liefde aan zondaren te openbaren. Onbevattelijk wonder van Goddelijke genade en liefde. Sion zal door recht verlost worden van de vloek der wet, de toorn Gods, de helse angsten.

Dit moeten ging de opgestane Levensvorst ook aantonen vanuit het Oude Testament, waarin gewezen werd op de beide zaken: vernedering en daarna verhoging. Allereerst enige zaken met betrekking tot Zijn vernedering, Zijn bloedstorting. Emmaüsgangers, hebt u nooit gelezen Exodus 12, waar het gaat over het Paaslam: alleen wanneer Zijn bloed aan de bovendeurpel en de zijposten van de deur gestreken was, ging de verderfengel voorbij! En in Leviticus

16, waar de hogepriester op de Grote Verzoendag met het bloed het heilige der heiligen binnenging? Daarna alleen kon de hogepriester de priesterzegen uitspreken: "De Heere zegene u en behoede u....."

Hebt u nooit gelezen Numeri 21, waar Mozes de koperen slang oprichtte? En dat alleen in het zien door het geloof op de slang genezing geschonken werd? Emmaüsgangers, hebt u niet gelezen in psalm 22 en 69 en in Jesaja 53, dat de Middelaar moest lijden?

Maar ook lezen we in het Oude Testament van Zijn verhoging. Om één voorbeeld te geven: het leven van Jozef, waarin tevens een antwoord gegeven wordt op de vraag: "hoe hebben de overpriesters Jezus kunnen overgeven, om door de handen van de onrechtvaardigen te laten kruisigen." Ik lees in Genesis 50:20: "Gijlieden wel, gij hebt het kwaad tegen mij gedacht; doch God heeft het ten goede gedacht; opdat Hij deed gelijk het ten deze dage is, om een groot volk in het leven te behouden."

De opgestane Levensvorst zal ongetwijfeld nog veel meer bewijzplaatsen hebben voorgesteld, verklaard en geopenbaard. Maar meer, Hij opende daarbij ook het verstand en het oog van het

Inhoud

Meditatie:	
Brandende harten	1
Hoofdmomenten van de Generale Synode(15)	4
Gods Woord over de ergerissen (4)	4
Zorg voor elkaar (diakonia) zoals de Bijbel erover spreekt	5
Commentaar: Terri Schiavo	6
Kerknieuws	8
Berichten	8
Preekbeurten	9

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Klooslaan 9, 2985 CK Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

Administratie en betalingen van
abbonementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisoehof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@klikSAFE.nl

Advertenties € 0,50,- per mm.
Familieberichten
€ 0,40,- per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:
Luchtpost:
Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.
Zeepost:
Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

geloof, waardoor Hij vanuit de
Schriften dierbaar en noodzakelijk
werd. Ja, waardoor het werd: Zulk een
is mijn liefste, Zulk een is mijn
Zienvriend! Ja, waardoor hun harten
brandende werden naar Hem, om Hem.
Dan wordt waar: al wat aan Hem is, is
gans begeerlijk. Zo maakte de opgesta-
ne Levensvorst plaats voor Zichzelf,
opdat Hij door hen benodigd zou wor-
den om in Hem geborgen te mogen
worden. Om door Hem met God ver-
zoend te worden.

Zie lezer, zo maakte de Heere toen,
maar ook nu nog plaats voor Zichzelf
n.l. door Woord en Geest. Kom, ga het

eens na in uw leven, is uw hart wel
eens brandende geworden tot Jezus?
Kunt u Hem niet missen? Zonder Hem
niet leven? Zonder Hem niet sterven?
Buiten Hem voor God niet bestaan? O,
als dat waar is, houd dan een weinig
moed, uw hart zal vrolijk leven. Want
Hij is de Goede Herder, Hij zoekt Zijn
verstrooide schapen op. Hij geeft hun
onderwijs, om daarna het brandende
hart met Zichzelf te vervullen, Zichzelf
daarin te openbaren en te betuigen: Ik
leef en gij zult leven.

Elspeet,

ds. A. Vermeij

Hoofdmomenten van de Generale Synode 2004-2005

(15)

Op donderdag 17 maart 2005 kreeg het rapport van het deputaatschap Diaconale en Maatschappelijke Zorg (DMZ) ruime aandacht. De synode bezon zich ondermeer op de toekomst van de stichting 'De Vluchtheuvel'. Het aantal hulpvragen blijft voortdurend stijgen, terwijl de financiering een te zware kostenpost dreigt te worden voor onze gezamenlijke diaconieën alleen. De deputaten vragen van de gemeente voor hun werk een bedrag van € 9,- per lid- en per dooplid, maar het grootste deel daarvan gaat naar 'De Vluchtheuvel'. De kosten nemen toe door de stijging van lonen en hulpvragen, terwijl de baten gelijk blijven. Ds. W. Visscher, de voorzitter van het deputaatschap, sprak in dit verband over het ontstaan van een 'krimpmoedel'. De begroting van deze stichting is al enkele jaren niet meer sluitend te krijgen. Tijdens de bespreking sprak de vergadering meer dan eenmaal uit, dat het de intentie is om "De Vluchtheuvel" het karakter van een instelling van de Gereformeerde Gemeenten te laten behouden. Als het onontkoombaar zou worden om aan deze stichting een meer interkerkelijk karakter te geven, komt dat punt eerst ter bespreking op de synodetafel. Om het dreigende ontslag van twee medewerkers in 2006 te voorkomen, besloot de synode de bijdrage voor het deputaatschap te verhogen tot € 10,- per lid en dooplid. Tevens werd beklemtoond dat het deputaatschap ook wordt geholpen als alle gemeenten hun plicht zouden verstaan. Een viertal gemeenten laat het voortdurend afweten, terwijl de psychische en maatschappelijke nood ook onder ons steeds groter wordt.

Eeuwigheidsdiepten

Met het oog op de overvolle agenda begon de laatste zittingsdag van de Generale Synode 2004-2005 om negen uur 's morgens. Het zou tevens de langste synodedag worden. Op het moment van de sluiting was het kwart over tien 's avonds.

Ds. J.J. van Ekeveld, de preses, vroeg bij de opening de aandacht van vergadering en belangstellenden voor Johannes 18:9b: "Uit degenen die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik niemand verloren". Wat een vastheid spreekt daaruit. Dit woord bepaalt ons bij de eeuwigheidsdiepten van Gods welbehagen. Toen heeft de Vader de Zijnen aan Christus gegeven. De Heere Jezus heeft ze aan-

vaard. Hij droeg ze en Hij draagt ze in Zijn hart. Hij had ze lief en zal ze liefhebben tot het einde toe. De vastheid van de zaligheid van Gods kerk wordt ons hier gepredikt. Gods kinderen kunnen diep vallen, maar ze zullen nooit vallen uit de liefde van de Middelaar. Hij houdt ze allen vast. Veel zaken zijn er die ons drukken moeten: de toenevende ontkerstening, de verachtering in het geestelijke leven van velen, de kerkelijke verdeeldheid van Sion, de golf van verwereldlijking die ook de gemeenten treft. Maar Hij zal niemand van de Zijnen verliezen. In dat licht worden veel zaken van onze kerkelijke agenda zeer betrekkelijk. Als Hij Zijn kerk niet staande hield, kwam er niets

van terecht. Maar Hij leeft. Hij heeft Zijn werk volbracht. Hij zal Zijn bruidsgemeente hebben. Wat een wonder dat de Heere ons nog gebruiken wil. Alle rapporten en deputaatschappen verdwijnen daarbij in het niet. In dit verband herinnerde de preses aan het woord dat Luther op zijn sterfbed neerschreef: "Wij zijn bedelaars. Dat is waar". Zulke bedelaars wil de Heere Jezus, die dierbare Zaligmaker, bedienen uit Zijn volheid. Zulke bedelaars komen thuis.

DMZ: in het spanningsveld

Bij de bespreking van het rapport van het deputaatschap Diaconale en Maatschappelijke Zorg, dat 70 bladzijden telde, kwam een groot aantal onderwerpen aan de orde. De afgevaardigden gingen niet alleen in op de problematiek rond De Vluchtheuvel die reeds ter sprake kwam. Er was ook aandacht voor onderwerpen als de Stichting Gereformeerd Jeugdwelzijn, ELEOS, de gezins- en ouderenzorg, Helpende Handen, Siloah, de Christelijke Hogeschool Ede (CHE) en de 'Luisterlijn', die moest worden opgeheven bij gebrek aan belangstelling. Het grootste deel van de morgenvergadering stond dan ook in het teken van DMZ.

Bij de besprekingen keerde herhaaldelijk het woord spanningsveld terug. Dat spanningsveld ontstaat door verdergaande samenwerking en schaalvergroting van instellingen met het oog op de eisen van de overheid. Het gevolg is dat de afstand tot de kerkelijke achterban waaruit deze instellingen zijn ontstaan steeds groter wordt. Een van de afgevaardigde predikanten signaleerde dat verbreding van de samenwerking ook plaatselijk vaak leidt tot verlies aan identiteit. Een ander synodelid sprak zijn zorg uit over het 'weggroeien' van zorginstututen van de ambten, waardoor ze steeds verder af komen te staan van het kerkelijke leven. Een derde afgevaardigde vroeg zich af of het tot de tragiek van de verzuiling behoort dat instellingen na dertig, veertig jaar geleidelijk aan wegdrijven van het achterland. Hij pleitte voor voortdurend gesprek en contact.

Ds. Visscher lichtte in dit verband het beleid van het deputaatschap toe. Dit is erop gericht om een regelmatig contact te onderhouden met alle instellingen die qua identiteit dicht bij ons staan. De algemeen secretaris van het deputaatschap, de heer W. Drooger, bezoekt jaarlijks elke instelling. De besturen ontvangen een uitnodiging voor een gesprek met het deputaatschap over de identiteit.

Ede

Bij de bespreking van het rapport van de afgevaardigde in de Raad van Advies van de Christelijke Hogeschool Ede vroeg een synodelid zich af: "Wat hebben wij nog in Ede te doen?" Hem was gebleken dat studenten niet wisten dat zij bekeerd moesten worden. De voorzitter van het deputaatschap erkende, dat de CHE "vrij ver van ons vandaan staat. Het is bepaald geen refoschool, maar laten we wel beseffen dat de CHE op dit niveau de enige onderwijsinstelling is die nog algemeen christelijk is". Zo kan het Hoornbeek-college voor de zogenaamde verpleeglijn alleen met dit instituut samenwerken. Er wordt jaarlijks indringend gesproken met het bestuur van de CHE over onze zorg. En er wordt nog steeds naar ons geluisterd. Een van de afgevaardigden wees erop dat dit instituut wat de kwaliteit van de opleiding betreft als nummer één staat genoteerd. Een andere spreker onderstreepte het feit dat er in Ede nog altijd vijfhonderd jongeren studeren die tot de Gereformeerde Gemeenten behoren: "Wij kunnen hen niet in de kou laten staan". De synode stemde daarmee in.

De aansprakelijkheid voor het Kerkelijk Grootboek

Bij de bespreking van het rapport van het deputaatschap Algemene Kerkelijke Zaken (AKZ) kreeg het werk van zes secties synodale aandacht: Kerkelijke Administratie, Kerkelijk Grootboek, Kerkelijke Archieven, Arbitrage, Centraal Bureau en Hulpverlening bij Kerkbouw.

Door enkele opmerkingen van de Financiële Commissie van de Generale Synode spitste de bespreking van het rapport zich met name toe op het Kerkelijk Grootboek, de eigen 'bankinstelling' van en voor de kerkelijke gemeenten. Het Grootboek vormt de grootste geldstroom binnen de Gereformeerde Gemeenten. In 2003 ging het om € 41 miljoen. Daarvan was een bedrag van € 16 miljoen afkomstig van particulieren. Het geld wordt gebruikt voor de financiering van kerkgebouwen, pastorieën en verenigingsgebouwen. De genoemde Commissie vroeg zich af of de aansprakelijkheid van de Generale Synode met betrekking tot de oninbaarheid van verstrekte leningen in de huidige vorm gehandhaafd moet blijven. Een van de afgevaardigde ouderlingen informeerde naar de wijze waarop deze aansprakelijkheid gestalte krijgt.

Een andere afgevaardigde wierp de vraag op: Is het wel de taak van een kerk om een bank te hebben die een winst maakt van € 120.000,—? Wat gebeurt er als de bouwer van een grote kerk in aanbouw failliet gaat en men wendt zich tot het Grootboek, dat de bouw financierde?

Karakter en beleid van het Kerkelijk Grootboek

Oud. G.H. Verweij, de voorzitter van het deputaatschap, wees erop dat het Grootboek dertig jaar geleden werd opgericht. Het Kerkelijk Bureau ontvangt een vast percentage van de opbrengsten van het Kerkelijk Grootboek. Dat is een zaak die ons allen tot blijdschap stemt. De kosten van het Kerkelijk Bureau zouden anders immers voor rekening van de Generale Synode zijn. De door de Nederlandse Bank verstrekte goedkeuring berust op de erkenning dat het Grootboek de ontvangen gelden ook besteedt in eigen kring.

Ten aanzien van eventuele calamiteiten wees de voorzitter van het deputaatschap op de opgebouwde reserve van bijna € 4 miljoen, die eigendom is van het Kerkelijk Grootboek en als zodanig van de Generale Synode. De gelden van particulieren worden gedekt door leningen aan 59 gemeenten. Er is in die dertig jaar nog nooit een gemeente geweest die haar verplichtingen niet nakwam. Als er iets gebeurt, is de plaatselijke gemeente zélf in eerste instantie verantwoordelijk door elke drie jaar grondig te kijken naar de stukken van het Grootboek, terwijl de synode de zorg voor de dagelijkse gang van zaken in handen legt van de deputaten AKZ.

Ds. P. Mulder, de tweede preses, merkte tenslotte op dat hij niet zou weten bij welke bank een kerkenraad anders geld zou moeten lenen voor kerkbouw. Nergens zijn de voorwaarden zo gunstig. De preses stelde vast dat de vergadering kiest voor het voorzetten van de gekozen beleidslijn in het vertrouwen op de Heere, Die alles regeert. De vergadering aanvaardde tenslotte de aanbeveling van de Financiële Commissie om aan de sectie Kerkelijk Grootboek te vragen in de toekomst in haar rapportage aan de Generale Synode tijdig een adequate meer uitgebreide jaarrekening te verstrekken.

Boskoop, ds. M. Golverdingen

Gods Woord over de ergernissen

(4)

Ergernis geven door ontijdig gebruik van de christelijke vrijheid

Het is niet om het even *wie* er ergernis geeft. Het is ook niet om het even *aan wie* er ergernis gegeven wordt. En ook is het niet hetzelfde *op welke wijze* ergernis wordt gegeven. *Bedroef* uw broeder niet door ontijdig gebruik van de christelijke vrijheid. Er zijn er die hun naaste ergeren, bewust en opzettelijk. Er zijn er ook die het doen meer door onkunde en dus in onwetendheid. Of doordat de één de ander eenvoudigweg niet begrijpt in zijn doen en laten. En dan wordt helaas maar al te vaak een *ontijdig* gebruik gemaakt van de christelijke vrijheid die Christus voor al de Zijnen verworven heeft. Dan ergert de één de ander, en de ander stoot zich aan de één. Broeders van hetzelfde huis!

In Romeinen 14 geeft de apostel uitvoerig onderwijs daarover, opdat de heiligen die te Rome zijn, ook in dezen niet ter linker- noch ter rechterhand zouden afwijken. Er blijken twee partijen te zijn in de gemeente van Rome, want Paulus spreekt over *zwakken* in het geloof en *sterken* in het geloof (Rom. 14:1; Rom. 15:1). Zwakken en sterken – maar: *in het geloof*. Het gaat dus over kinderen Gods. Tussen hen nu is een droevige verdeeldheid.

De zwakken zijn namelijk niet helemaal los van de huishouding van het Oude Testament. Ze willen zich in bepaalde opzichten nog houden aan de wetten van Mozes. Nee, niet verdienstelijk. Dat niet. Ze weten wel dat de ceremoniële wetten in Christus hun volkomen vervulling hebben gekregen. Maar om nu alles los te laten waaraan zij, immers Joden, zich jaren achteréén gehouden hebben... Ach, dat is voor hen nu net een te grote stap. En daarom rusten zij bijvoorbeeld op de oudtestamentische feestdagen. En ook houden zij zich aan wat de wet zegt over onrein en rein. Nee, ze eten echt niet alles. Ze gruwen van het vlees van een varken of van een haas. Dan maar liever wat eenvoudige moeskruiden! De sterken in het geloof hebben met dat alles geen moeite. Was niet de dienst der schaduwen voorbij-

gegaan? Is niet het Lichaam der schaduwen gekomen?

Het zal wellicht begonnen zijn tijdens de liefdemaaltijden, die gehouden werden tot onderlinge samenbinding. Een zwakke in het geloof zit bijvoorbeeld naast een sterke in het geloof, in wiens huis de maaltijd gehouden wordt, en die voor alles zorg heeft gedragen. Er staat ook varkensvlees op tafel. En de sterke in het geloof eet er smakelijk van. Dat ziet die zwakke in het geloof, en kan het niet begrijpen dat zijn broeder het in zijn mond neemt. Hij is er bedroefd over. Hij zegt tegen hem: 'Hoe kunt u dat toch eten?' Maar de ander kijkt hem wat verbaasd aan, en zegt: 'Waar maakt u zich toch druk over? Neem ook een stukje van dit vlees! Denkt u nu werkelijk dat ik me bezondig, dat wij dit niet mogen eten?' De sterke in het geloof vindt zijn zwakke broeder behoorlijk bekrompen. Hij denkt bij zichzelf: 'Zo wetenschappelijk, en dan genade...?' En ondertussen overlegt de zwakke in het geloof bij zichzelf: 'Zozeer de wet van Mozes verachten, en tevens een kind van God zijn...?' Het gevolg is dat de omgang stroef wordt. Er vallen tenslotte minder aangename woorden. En uiteindelijk loopt het daar op uit dat er twee partijen zijn in de gemeente van Rome, die om elkaar heendraaien, en elkaar verdacht houden en zelfs veroordelen.

Apostolisch onderwijs

Op een zondag zitten allen in de kerk. Er zal een brief van Paulus voorgelezen worden. O, wat is hier naar uitgezien! Met grote aandacht wordt er geluisterd. En ook met volle instemming! De vrije genade Gods in Christus, tot rechtvaardiging en heiligmaking, voor de grootste der zondaren! O, de één weet er meer van, dan de ander, maar al de harten zijn brandende! Maar dan komt de voorlezer bij Romeinen 13:14, en leest ook Romeinen 14: "...doet aan de Heere Jezus Christus, en verzorgt het vlees niet tot begeerlijkheden. Degene nu, die zwak is in het geloof, neemt aan, [maar] niet tot twistige samensprekingen. De één gelooft wel, dat men alles eten mag, maar die zwak is, eet moes-

kruiden. Die daar eet, verachte hem niet, die niet eet; en die eet, oordele hem niet, die daar eet; want God heeft hem aangenomen."

Helder en duidelijk is het onderwijs dat de apostel verder geeft. Hij wijst er op dat rein of onrein, zich wel of niet houden aan oudtestamentische feestdagen – dat zulke dingen de vrede niet mogen schaden. Houd er toch mee op elkaar op dergelijke punten te verdenken en te verachten. Jaag de vrede na! En een ieder zij in zijn gemoed ten volle verzekerd (Rom.14:5b). Want hier komt het op aan: *of het gedaan of nagelaten wordt in de Heere!* In de Heere, dat is: om de Heere te dienen. Romeinen 14:6b: "Die daar eet, die eet [zulks] den Heere, want hij dankt God; en die daar niet eet, die eet [zulks] den Heere niet, en hij dankt God." Let bij deze dingen, die middelmatige zaken zijn, niet zozeer op *wát* uw broeder doet of niet doet, maar let er allereerst op *hóe* hij het doet. Of hij het doet of nalaat in den Heere – of het opkomt uit *de vreze Gods!*

En u, die sterk bent in het geloof, zo voegt Paulus er nadrukkelijk aan toe, ú heb ik wat apart te zeggen. Het is zeker waar dat u zich niet bezondigt wanneer u zich niet meer houdt aan de ceremoniële wetten. Maar: *wél* geeft u uw broeder *aanstoot*. U *ergert* hem, vs.13. U *bedroeft* uw broeder om der spijs wil, vs.15. Wilt u dat dan werkelijk? Nee toch! Bedenk: hij is uw *broeder*. Wandelt dan naar *de liefde!* Verderf hem, voor wie Christus gestorven is, niet met uw spijs, vs.15b. Verdraag uw zwakke broeder. Eet liever met hem moeskruiden, in verbondenheid en liefde, dan onrein vlees met de bittere saus van twist. Dat is toch niet zo moeilijk? Zeker, het is waar, u maakte gebruik van de christelijke vrijheid. Maar bedenk dat eveneens geldt – Rom. 15:1,2 - : "...wij (*ik ook*, zo bedoelt Paulus) die sterk zijn, zijn schuldig de zwakheden der onsterken te dragen, en niet onszelven te behagen. Dat dan een iegelijk van ons [zijn] naaste behage ten goede, tot stichting." Opdat openbaar worde dat het Koninkrijk God niet is spijs en drank, maar: rechtvaardigheid, en vrede en blijdschap door de Heilige Geest (Rom. 14:17). Die sterk zijn in het geloof – dat is niet hetzelfde als een oppervlakkig christendom! Die zwak zijn in het geloof - dat is niet hetzelfde als: die sterk zijn in Mozes! Nee, dan gaat het over Gods kinderen, die geen vrijmoedigheid hebben aangaande

bepaalde dingen. Het is voor hen een consciëntiezaak. Ze zijn oprecht van gedachte dat ze zich bezondigen als ze dit of dat doen, of juist niet doen. Maar... dan moet zo'n zwakke toch nader onderwezen worden? Zeker, dat heeft Paulus ook gedaan. Maar als dan die zwakke in het geloof het wel over zou *willen* nemen dat het anders ligt dan hij denkt, maar hij *kán* het niet - nóg niet? Wel, laten anderen dan een stapje terug doen. Want hij ziet dat het teer ligt bij zijn broeder. Dat de vreze Gods in hem woont. Ja, dan kan hij, die sterk is in het geloof, ook nog wel eens jaloers zijn op die teerheid van zijn zwakke broeder.

Korinthe

In de gemeente van Korinthe speelde een soortgelijke zaak. En trouwens, nog regelmatig zijn zulke dingen aan de orde in de gemeenten. Wat was er in Korinthe aan de hand? Het ging ook daar over het *eten* van vlees. Sommigen schaarden het eten van bepaald vlees onder de *werken* van het vlees. Een gemeentelid was naar een slager gegaan, ergens in één van de nauwe straten van Korinthe, of wellicht naar een slager op de markt. Die slager was een heiden - een afgodendienaar. Voordat hij zijn vlees verkocht, wijdde hij het eerst aan één of andere afgod. Maar dat is voor dat gemeentelid geen bezwaar, net zo min als de vliegen die op het vlees zitten. Die vliegen gaan er wel af, en de afgoden bestaan niet. Die heiden gelooft in iets dat ijdel is. En dus is ook de wijding aan de afgoden ijdel. Dat heeft werkelijk niets te betekenen. Het is immers gewijd aan niets!

Thuis bereidt hij het vlees op een smakelijke wijze. Anderen van de gemeente heeft hij gevraagd te komen eten. Dan kunnen ze, al etende met matigheid, spreken over God en goddelijke zaken. Als iedereen gekomen is en een zegen over de maaltijd is gevraagd, de smakelijke geur van het vlees het vertrek vervult, en elk beginnen kan, dan is er één die een vraag stelt. Hij of zij zegt: 'Dit is toch zeker géén vlees dat de slager aan een afgod gewijd heeft?' U begrijpt, het antwoord dat hij krijgt, is voor hem genoeg om niet mee te eten. En de maaltijd, die tot stichting dienen moest, wordt een oorzaak van verdeeldheid.

Wellicht denkt u ook wel minder fraai over die zwakke in het geloof. Maar Paulus schrijft in 1 Korinthe 8 dat de sterken in het geloof die persoon niet

moeten ergeren, ook al heeft hij "een consciëntie des afgods", vs.7. Zo'n uitdrukking zal toch zo'n zwakke ook wel aan het denken gezet hebben! Maar toch, het was geen wettische gesel die hij over de rug van anderen wil halen, maar een onmogelijkheid vanuit een oprecht gemoed. Ernstig is de waarschuwing die Paulus geeft in 1 Korinthe 8:12,13: "Doch gijlieden, alzo tegen de broeders zondigende, en hun zwakke consciëntie kwetsende, zondigt tegen Christus. Daarom, indien de spijs mijn broeder ergert, zo zal ik in eeuwigheid geen vlees eten, opdat ik mijn broeder niet ergere." Waar liefde is, ach, daar zal er geen probleem overblijven! Dan is er immers ook de begeerte dat de eenheid van Christus' gemeente niet geschaad, maar juist hechter zal worden. Dan zullen we ook met alles wat in ons is, willen voorkomen dat onze broeder door ons geërgerd zou worden - ons van harte richtend naar hem, die zwak is in het geloof. Zoals we lezen in Efeze 4:3: "U benaastigende te behouden de enigheid des Geestes door de band des vredes." Waar liefde is... Ja, dat is eigenlijk de zaak. Dan zal er geen aanstoot genomen worden. Want (1 Joh. 2:10): "Die zijn broeder liefheeft, blijft in het licht, en geen ergernis is in hem." En dán wordt ook ingestemd met Paulus: 'Zo zal ik in eeuwigheid wel of niet...' - iets nalaten en dus niet doen, of iets doen en dus niet nalaten.

Merk op hetgeen hieronder gezegd wordt, doch de Heere geve u verstand in alle dingen (2 Tim. 2:7). Dat hetgeen aanstotelijk is zo *wisselen* kan. Bij het ene geslacht wel, maar bij het andere geslacht niet. In het ene tijdsge-

wricht wel, maar in het andere tijdsge-wricht niet. In de ene gemeente wel, in de andere gemeente niet, enz. Dat helaas veel mensen onterecht vaststellen dat ze sterk zijn in het geloof. Dat iemand die altijd wat te vitten heeft en anderen altijd de zaken voor wil schrijven, niet verward moet worden met een zwakke in het geloof. Dat een zwak Christen, hoewel een oprecht Christen, doorgaans snel geërgerd is. Dat het niet de beste christenen zijn, die snel ergernis geven. Dat we iemand niet moeten hinderen als deze iets wil doen of niet wil doen *in den Heere*. Dat iemand die zijn broeder ergert, zondigt tegen Christus. Dat we altijd het stichtelijkste moeten kiezen. Dat we van nature liefhebbers zijn van onszelf, en altijd geneigd zijn eigen gelijk te verdedigen en door te zetten. En: dat reeds menigeen onder voorwendsel van het Evangelie, zijn persoonlijke genegenheden heeft gediend. Dat degene die meent iets te weten van de christelijke vrijheid, nog niets heeft gekend gelijk men behoort te kennen (1 Kor. 8:2). Dat het genade is als iemand oprecht mag zijn voor God, én tevens zonder aanstoot te geven zijn weg mag gaan - een reïne van hart én een vreedzame. Dat er vele middelmatige zaken zijn, maar dat ergernis geven of nemen daar zéker niet bij hoort!

*Wat vreë heeft elk,
die Uwe wet bemint!
Zij zullen aan geen hinderpaal
zich stoten.*

(wordt vervolgd)

Barneveld,

ds. C. Hogchem

Zorg voor elkaar (diakonia), zoals de Bijbel erover spreekt

Een van de taken van het Deputaatschap Diaconale en Maatschappelijke Zorg (DMZ) is het verzorgen van voorlichting en toerusting. In de achterliggende tijd is de voorlichting en toerusting vooral gericht op ambtsdragers. Verschillende van de onderwerpen die tijdens toerustingbijeenkomsten worden behandeld, zijn echter voor gemeentelieden van even groot belang. Dit is de reden dat door het Deputaat-

schap DMZ aan de algemeen secretaris van het deputaatschap is gevraagd een aantal artikelen te schrijven over diaconale en maatschappelijke onderwerpen. Dit artikel, waarin wordt ingegaan op wat de Bijbel zegt over zorg voor de naaste, is het eerste. Er zullen artikelen volgen over o.a. vrijwilligerswerk in de kerkelijke gemeente, eenzaamheid, ouderen- en gehandicaptenzorg.

De plicht om voor elkaar te zorgen is er van de oudste tijden af geweest. In het Oude Testament lezen we nog niet over ouderlingen en diakenen. De ambten zoals wij die nu kennen, waren er nog niet. Maar wel lezen we over 'dienen'. Dat 'dienen' werd rechtstreeks aan het volk zelf bevolen. We lezen hoe het volk Israël, Gods verbondsvolk, geroepen is om de Heere en de naaste te 'dienen'. Duidelijk is dat al te zien in de Tien Geboden, de zedelijke wetgeving, waarvan de eerste tafel handelt over het dienen van de Heere en de tweede over het omgaan met de medemens. In de nadere uitwerking daarvan, de burgerlijke wetgeving, vooral in het boek Deuteronomium, geeft de Heere Zijn volk daartoe allerlei voorschriften. Dit doet Hij opdat zij die niet voor zich zelf kunnen zorgen, niet in verdrukking zullen komen. Vooral in Deuteronomium 15 wordt duidelijk aan het volk gezegd hoe de Heere wil dat het volk met armen omgaat. Zo staat er in vers 8: *maar gij zult hem uw hand mildelijk opendoen en zult hem rijkelijk lenen, genoeg voor zijn gebrek, dat hem ontbreekt.* En in vers 10 en 11 zegt de Heere dat met mildheid moet worden gegeven, zonder een boos hart. De Heere verbindt hier een belofte aan: *want om dezer zake wil zal u de HEERE, uw God, zegenen in al uw werk en in alles waaraan gij uw hand slaat.* En nogmaals zegt Hij in vers 11: *Gij zult uw hand mildelijk opendoen aan uw broeder, aan uw bedrukten en aan uw armen in uw land.*

Opvallend hierbij is dat deze (diaconale) zorg een zaak is van het 'hele volk'. Armenzorg is geen zaak die de geen priester of de leviet regelt. Zodra het volk niet doet wat het bevolen wordt, laat de HEERE klachten horen over onrecht en geweld tegen de armen en weerlozen. Met name in de Psalmen en in de geschriften van de profeten vinden we vele voorbeelden van Gods ongenoegen over deze zaken. Voorbeelden hiervan zijn de Psalmen 10, 73 en 82, Jesaja 1: 10-17 en 58: 1-12, Jeremia 2:34; 5: 27-29; 7: 1-11, Ezechiël 16: 49; 22: 7, 12 en 29 en Maleachi 3: 5.

Een bekend voorbeeld vinden we ook in het boek van Amos. Hij is door de Heere van achter de kudde geroepen. Hij profeteert in de tijd van Jerobeam II. Hoewel afkomstig uit Juda, profeteert hij hoofdzakelijk in het Tienstammenrijk. Het Tienstammenrijk is onder Jerobeam II tot grote bloei gekomen. Amos profeteert tegen de

bestaande maatschappij met haar zonden. Welke zijn die zonden? Amos noemt er twee: de eerste is dat zij de Heere hebben verlaten en de andere is dat zij de armen, ellendigen en rechtvaardigen onrecht aandoen. Beide zaken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Amos komt hier elke keer weer op terug.

De vrouwen van de aanzienlijken ('koeien van Basan' noemt hij ze) vertrapten de armen en rechtvaardigen (Amos 4:1). Amos profeteert tegen deze praktijken en roept op tot bekering en inkeer. Anders zullen Gods oordelen over hen komen. Hij predikt het oordeel over hun handelwijze. Niet uit haat of wrok, maar uit liefde tot God en Zijn volk. Amos' profetie legt een directe verbinding tussen de prediking van Gods Woord in de eredienst, en de praktijk, het bestrijden van onrecht en het doen van recht. De profetie van Amos is er een van liefde tot het volk. In het Nieuwe Testament blijkt direct na de uitstorting van de Heilige Geest dat de jonge christelijke gemeente het als haar plicht ziet om voor de naasten te zorgen (Hand. 2: 45). Toen, door de groei van de gemeente, de taak van de apostelen te zwaar werd, is het diakenambt ingesteld (Hand. 6:1-7). Maar het valt op dat, ook nadat het ambt van diakenen is ingesteld, het nog steeds de gemeente is die wordt aangesproken op haar plicht om voor de armen te zorgen (1 Joh. 3:17, Rom. 2:20). Dit betekent dat de diakenen niet de taak van de gemeente overnemen, maar dat het diakenambt is ingesteld om de taak van de gemeente goed te laten functioneren. De diaken zal daarom dikwijls eerder aanvoerend dan uitvoerend bezig zijn.

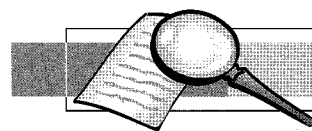
Het is van groot belang dit onderscheid te maken. De 'bemoeienis' van de diakenen is ambtelijk, dat wil zeggen in opdracht van en met gezag van Christus, maar 'ziende op de gemeente'. De zorgplicht blijft rusten op de gemeenteleden zelf. In die zin spreekt ook het Nieuwe Testament over de gemeente die dient te zorgen voor de armen.

Het is in het Nieuwe Testament dat aan de invulling van de 'diaconia' duidelijker vorm gegeven wordt. In Romeinen 15:25 en 31 en op diverse plaatsen in 2 Korinthe 8 en 9 betreft het woord 'diaconia' de inzamelingsactie voor de gemeente in Jeruzalem en heeft het duidelijk met financiële ondersteuning te maken. In Hebréeën 6:10 bedoelt de apostel met 'de heiligen dienen' duidelijk méér dan financiële steun alleen. En in Openbaring 2:19 is 'diaconia' vooral het verlenen van gastvrijheid, wat belangrijk was in het leven van de jonge christelijke gemeente (men stelde zijn huis vrij open, met name voor vervolgte geloofsgenoten).

Zo kunnen we uit de Bijbel duidelijk opmaken hoe de Heere wil dat men in de christelijke gemeente met elkaar, met de armen en met de zieken en ellendigen omgaat. De Heere Jezus geeft hiervan tijdens Zijn omwandeling op de aarde veel voorbeelden. Denk maar aan de vele wonderen die Hij deed, maar ook aan de gelijkenissen die Hij uitsprak, waarvan de bekendste is de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. Ook in de Bergrede onderwijst de Heere hoe Hij wil dat wij omgaan met onze naasten.

Nieuwe Tonge,

W. Drooger

Commentaar

Terri Schiavo

Een juridisch steekspel om het leven van een sinds 1990 in coma verkerende vrouw houdt de gemoederen in de Verenigde Staten al jaren bezig. Terri Schiavo liep in 1990 ernstig hersenletsel op na een korte hartstilstand. Filmbeelden van de comateuze vrouw gaan over de hele wereld. De één beweert dat er slechts sprake is van een vegetatieve toestand, terwijl de ander

bij hoog en laag volhoudt dat de vrouw nog reageert op haar omgeving. De strijd tussen de echtgenoot van de vrouw, die er alles aan doet om de kunstmatige voeding van de vrouw te doen beëindigen en de ouders van de vrouw, die van hun kant alles op alles zetten om haar behandeling voort te laten zetten, is onlangs weer een nieuwe fase ingegaan. De president van de

Verenigde Staten, George W. Bush, onderbrak op 20 maart zijn paasverlof in Texas en keerde naar Washington terug om een eventuele Schiavo-wet onmiddellijk te kunnen ondertekenen. Deze aktie was nodig om te voorkomen dat het op de daaraan voorafgaande vrijdag door een rechter in Florida genomen besluit, dat de kunstmatige voeding moet worden beëindigd, zou worden geëffectueerd. Ook dat hielp niet. De aktie die op grond van deze wet bij een federale rechter is gestart, had geen succes. Deze rechter besliste dat er geen redenen zijn om de kunstmatige voeding van Terri te hervatten. Daartegen kan nu weer hoger beroep worden ingesteld. Lang kan dat echter niet duren, want de vrouw wordt niet meer gevoed. Tenzij de rechter op korte termijn ingrijpt, zal het voor Terri als u dit leest wel eeuwigheid zijn geworden. De tegenstanders van beëindiging schromen niet alle middelen te baat te nemen om dat te voorkomen. Zo probeerden republikeinse leden van het Congres zelfs het staken van de voeding nog tegen te houden door de vrouw, ondanks haar zware hersenbeschadiging en comateuze staat, nota bene te dagvaarden. Er worden bid-ins gehouden. Op internet-sites kan steun worden betuigd aan het streven van de ouders van Terri. Ook de voorstanders van het staken van de voeding van Terri nemen alle middelen te baat om hun doel te bereiken. Boze tongen beweren zelfs dat haar man uit is op het innen van de verzekeringspenningen.

Al met al een zeer onverkwikkelijke zaak, die zeker ook staatkundige gevolgen heeft. De alom gepropageerde scheiding van de wetgevende en de rechterlijke macht wordt hier geweld aangedaan, door het ingrijpen van de president van de VS met op dit specifieke geval gerichte wetgeving. Los echter van de onverkwikkelijke procedures die over het hoofd van deze vrouw heen worden gevoerd, is het wel een zaak, die ook ons wat te zeggen heeft. De scheiding van de wetgevende en de rechterlijke macht is in ons land wel zodanig verankerd in ons democratisch bestel, dat een situatie als in de VS in Nederland zich niet zo gemakkelijk zal voordoen. Maar de zaak zelf is wel een zaak van leven en dood.

Leven en dood

In de VS worden naar aanleiding van deze zaak verhitte discussies gehouden

over de vraag of Terri recht heeft om te sterven of om te leven. Inzet van de discussie is dus het recht op zelfbeschikking. Ook vele tegenstanders van het staken van de kunstmatige voeding die zich op godsdienstige motieven beroepen, spreken in termen van recht hebben op leven of dood. Zo verklaarde aartsbisschop Elio Sgreccia, de voorzitter van de Pauselijke Academie voor het leven, voor Radio Vaticaan: 'Het uitschakelen van de apparatuur voor kunstmatige voeding kan onder deze omstandigheden gezien worden als actieve stervenshulp. Iemand eten en drinken onthouden is een ombarmhartige manier om een persoon te doden. Deze beslissing miskent het zelfbeschikkingsrecht van de persoon en gaat in tegen het zelfbeschikkingsrecht van Terri Schiavo.'

De ouders van Terri zijn er op religieuze gronden op tegen dat hun dochter een hongerdood sterft. Zij claimen nieuwere methoden van behandeling die de kwaliteit van het leven van hun dochter kunnen bevorderen. De notie dat de mens niet zelf over zijn leven beschikt, maar dat ons leven in Gods hand is, komt in de discussie tussen voor- en tegenstanders nauwelijks aan de orde. Ook de Amerikaanse mens, ondanks alle godsdienstigheid die daar gevonden wordt, is zo doordrenkt van het gedachtegoed van de Verlichting dat zelfbeschikking wordt gezien als een boven alles uitgaand recht. Onderdeel van de juridische strijd was dan ook de vraag of Terri zelf ooit heeft aangegeven dat zij niet kunstmatig in leven wil worden gehouden. Haar man beweert van wel. Haar ouders bestrijden dat. Een schriftelijke verklaring is er niet.

Nederland staat helaas bekend om een ruime euthanasiepraktijk. Toch is het maar zeer de vraag of in een geval als dit de artsen in ons land de behandeling van een vrouw als Terri zouden mogen beëindigen, zelfs al zou zij een verklaring hebben ondertekend. Criterium voor euthanasie is immers: uitzichtloos, ondraaglijk lijden. Daarvan is hier geen sprake. Op internet staat een foto van Terri, waaruit te zien is hoe zij haar ogen opendoet als haar moeder dit vraagt. Ook andere reacties worden bij haar opgemerkt. Het is daarom niet alleen een onverkwikkelijke zaak, maar ook een beangstigende zaak. Niet alleen voor President Bush. Er zijn mensen die vrezen dat deze zaak zelfs wel tot de val van de Amerikaanse president kan

leiden vanwege zijn ingrijpen in rechterlijke bevoegdheden. Of dat zo'n vaart zal lopen valt te betwijfelen. Erger is dat euthanasie bij de gerechtshoven van de Verenigde Staten tot een recht kan worden.

Gevolgen

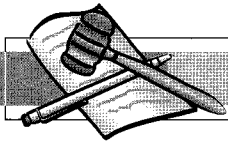
Ook nu weer zal het van de rechter in hoger beroep afhangen of het leven van Terri bewust zal worden beëindigd. Als het oordeel van deze rechter negatief uitpakt voor de ouders van Terri, dan zal dat ernstige en onvoorstelbare gevolgen hebben voor het leven van vele andere mensen, niet alleen in de Verenigde Staten, maar overall. Maar ook als dat oordeel anders zal luiden, zullen er gevolgen zijn. Niet voor niets is er zoveel belangstelling in de pers en bij de voorstanders van euthanasie in Nederland voor deze zaak. Wint de man van Terri, Michael, dan zal de lobby voor een nog ruimere euthanasiepraktijk in Nederland en in andere landen alleen maar toenemen, zo valt te vrezen. De ruimte die dan in de VS wordt geboden, zal in andere landen leiden tot een beweging om die ruimte ook in eigen land te claimen. Maar ook in het andere geval zal de discussie over euthanasie weer toenemen. Het zogenaamde zelfbeschikkingsrecht van de mens kan immers nog verder worden opgerekt. Zelfs tot die ruimte dat er geen sprake meer hoeft te zijn van lijden, laat staan van ondragelijk en uitzichtloos lijden. De mens moet de vrijheid hebben om zijn leven te beëindigen als hij dat wil. De pil van Drion ligt nog steeds om de deur. En zij die geen verklaring hebben getekend? Hoe zal het met hen gaan als zij zelf hun wil niet meer kunnen uiten? Wie beslist dan voor hen? Zullen zij dat zijn, die het alleen maar lastig vinden om telkens geconfronteerd te worden met een mens die niets meer kan, die niet meer productief is, die de samenleving handen vol geld kost? Waar gaat het heen in een wereld, waar de liefde van velen verkoudt? Blijkt dat niet vooral daar waar de mens hulpbehoevend wordt? Dat het lijden er in deze wereld is om der zonden wil, wordt nog slechts door enkelen erkend. Als dat besef echter wegzakt, is het geen wonder dat we er geen raad mee weten. Als Gods Woord geen zegenschap meer heeft, krijgen zulke langdurige en eigenlijk mensonwaardige processen als in de Verenigde Staten hun kans. Met als bitter einde,

dat als die processen gelopen zijn, het leven van de mens, vooral van de hulpbehoevende mens, vrijverklaard is. De Heere verhoede het.

Voor Terri is er nauwelijks hoop dat haar leven zal worden gespaard. Veel mensen in verpleeghuizen zijn erger aan toe dan deze vrouw. We moeten er niet aan denken dat de levens van deze

mensen door rechterlijk ingrijpen worden beëindigd, doordat hun voeding en drinken worden stopgezet. Waar blijft de samenleving die met de hulpbehoevenden geen raad meer weet? Zal die samenleving zichzelf vernietigen door het ontbreken van barmhartigheid?

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

te Dordrecht: ds. G. Clements te Gouda; te Hendrik-Ido-Ambacht en te Rotterdam-IJsselmonde:

ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam; te Rotterdam-Centrum:

ds. D. de Wit te Nieuw-Beijerland;

te Vlaardingen: ds. W. Harinck te Woerden.

Bedankt:

Voor Beekbergen:

ds. G.J.N. Moens te Goes;

Voor Borssele:

ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord.

VERGADERING P.S. ZUID-WEST

Op D.V. donderdag **14 april a.s.** zal de particuliere synode Zuid-West in vergadering bijeenkomen in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Werkendam, Sigmondstraat 47. Aanvang: 10.00 uur.

Op D.V. woensdag **13 april a.s.** hoopt de preses van de vorige vergadering van deze synode, ds. G.J. van Aalst, voor te gaan in een bidstond, die in hetzelfde kerkgebouw zal worden gehouden. Aanvang: 19.30 uur.

VERGADERING P.S. OOST

Op D.V. donderdag **28 april a.s.** hoopt de particuliere synode Oost te vergaderen in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Kampen, 2e Ebbingestraat 3. Aanvang: 10.00 uur.

Op de hieraan voorafgaande woensdag-

avond, D.V. **27 april a.s.**, zal een bidstond gehouden worden in hetzelfde kerkgebouw. Ds. L. Blok hoopt in deze dienst voor te gaan. Aanvang: 19.30 uur.

DOVENDIENST IN OPHEUSDEN

Op D.V. **9 april a.s.** hoopt ds. G. Pater voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in de kerk van de Geref. Gemeente te Opheusden, Reigerstraat 11. Deze dienst begint om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

UITZENDDIENST

ECHTPAAR VAN RIJSSEL

Op D.V. dinsdag **5 april a.s.** zal de familie Van Rijssel door het deputaatschap voor Israël worden uitgezonden naar Oekraïne. Deze dienst zal worden gehouden in de Petrakerk van de Geref. Gemeente te H.I. Ambacht, Kerkstraat 10 en zal worden geleid door ds. B. van der Heiden. De uitzending zal worden verricht door ds. W. Silfhout. Aanvang: 19.30 uur.

MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK

Pag. 47, EMERITUSPREDIKANTEN
Toevoegen: Ds. T.M. van Dijk, Wadistraat 6, 4675 AR Sint Philipsland, tel. 0167-573463.

Pag. 286, gemeente VLAARDINGEN
Regeling preekbeurten: J.H. van Gilst, Emmastraat 125, 3134 CK Vlaardingen, tel. 010-4346790.

Berkenwoude een zangavond in de Ned. Herv. kerk aldaar. De opbrengst van de collecte is bestemd voor de uitbreiding van de kerk van de Geref. Gemeente te Berkenwoude. Op deze avond zal ook de CD gepresenteerd worden die in februari jl. is opgenomen en vanaf dan te koop is voor € 15,-. Het koor zingt diverse één- of meerstemmige psalmbewerkingen en liederen m.m.v. diverse instrumentalisten. Verder is er veel samenzang. Een ouderling van de Geref. Gemeente hoopt een meditatie te houden. Aanvang: 19.30 uur.

Moerkapelle

Op D.V. **9 april a.s.** zal er een jubileumavond worden gehouden in de kerk van de Geref. Gemeente te Moerkapelle, Kerkstraat 8a. Aanvang: 19.30 uur. Medewerking wordt verleend door: het jeugdkoor "Aserela" en het jongerenkoor "Nethanja", van welke koren de dirigent zijn 12½ jarig jubileum gedenkt, en het gemengd koor "Asaf".

Veen

Op D.V. zaterdag **9 april a.s.** hoopt het gemengd koor "Comt nu met Sangh" zijn 40-jarig bestaan te gedenken met een jubileumzangavond in de kerk van de Geref. Gemeente te Veen, Mussentiend 10.

Naast samenzang, koorzang en zang van een dubbelkwartet zal ook een oud-ledenkoor medewerking verlenen. De opening zal worden verzorgd door ds. P. Melis, die ook een meditatie zal houden. Aanvang: 19.30 uur.

Rotterdam

Op D.V. woensdag **4 mei a.s.** hoopt "Deo Juvante" een zangavond te organiseren in de Doelen te Rotterdam. Het thema van deze avond is: "Zingt des Konings lof". Aandacht zal worden geschonken aan het 25-jarig regeringsjubileum van koningin Beatrix, de dodenherdenking, de bevrijding en Hemelvaartsdag. Medewerking verlenen: "Deo Juvante" te Capelle a/d IJssel en Rotterdam-C, de mannenkoren "Rehoboth" en "Jubilate Deo" en het ensemble "Intermezzo". Ook is er veel samenzang. Spreker is ds. W. Silfhout.

De prijs van de plaatsbewijzen is € 11,50 p.p., incl. koffie, thee of frisdrank, zowel bij aankomst als in de pauze. U kunt de kaarten telefonisch reserveren via 010-5117499 of via e-mail: deo-juvante@filternet.nl.

DISTRICTSAVOND +16 IN RIJSSEN

Ds. C.J. Meeuse hoopt op zaterdag **9 april a.s.** een lezing te verzorgen voor het district Oost +16 in de "Noorderkerk" van de Geref. Gemeente te Rijssen-Noord, Molenstalweg 19. Het thema is: "Kinderdoop... of volwas-sendoop?" Aanvang: 19.30 uur. Ook ouderen zijn van harte welkom.

ZENDINGSROMMELMARKT IN GOUDA

De zendingscommissie van Gouda houdt op D.V. zaterdag **2 april a.s.** haar 20e rommelmarkt-verkoopdag in en om het Driestar

Berichten

ZANGAVONDEN

Aagtekerke

De ring Zeeland van zangverenigingen van de Geref. Gemeenten organiseert op D.V. zaterdag **9 april a.s.** een koor- en samenzangavond in de kerk van de Geref. Gemeente te Aagtekerke, Prelaatweg 17. Aanvang: 19.30 uur.

Medewerking verlenen: het gemengd koor "Sursum Corda" uit Krabbendijke, het

gemengd koor "Crescendo" uit Tholen, het "Walchers mannenkoor" uit Middelburg en het jeugdkoor "Klein maar dapper" uit Aagtekerke. De collecte is bestemd voor de Samuëlschool voor speciaal onderwijs in Kapelle.

Berkenwoude

D.V. zaterdagavond **9 april a.s.** belegt het gemengd zangkoor "Met hart en stem" van

College aan de Ronsseweg, aldaar. U vindt ook dit jaar weer een enorm assortiment goederen, een glasblazer, workshops en veel activiteiten, ook voor de kinderen. De opbrengst is t.b.v. de zending. De markt is geopend van 9.00 tot 15.00 uur.

MARKT- EN VEILINGDAG IN KOOTWIJKERBROEK

De Rehobothschool te Kootwijkerbroek, uitgaande van de plaatselijke Geref. Gemeente, is grondig verbouwd. Om in een

deel van de gemaakte kosten te kunnen voorzien, organiseert de school een markt- en veilingdag op D.V. **23 april a.s.** Er is een grote verscheidenheid van goederen, ook zijn er veel activiteiten voor de kinderen en demonstraties met politiehonden en roofvogels. Om 11.00 uur worden er 150 kavels geveild.

Voor meer informatie over de locatie, de tijden en de te veilen producten wordt verwezen naar: www.veilingdagkootwijkerbroek.nl.

ds. Baaijens en 15.30 uur ds. W. Harinck; Vlissingen 9.30 uur ds. Vreugdenhil en 16.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. B. van der Heiden; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Moens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Zwijndrecht 19.00 uur ds. Schot.

ZONDAG 3 APRIL 2005

Aagtekerke 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. De Heer; Aalburg 16.00 uur ds. P. Mulder; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Almelo 16.30 uur ds. Kattenberg; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Andijk 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Tuinier; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur leesdienst; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en 19.00 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 uur ds. Mol; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 9.00 uur ds. Paul en 19.00 uur ds. Zippro; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur leesdienst; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 10.00 en 17.00 uur ds. Zippro; Deventer 19.00 uur ds. Kleppe; Dirksland 15.00 uur ds. Hogchem; Dordrecht (in de Pauluskerk, Nassauweg) 10.00 (H.D.) en 16.00 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Enschede 10.00 uur ds. J. Karels; Enter 19.00 uur ds. Kattenberg; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 14.30 uur ds. M. Karens; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 14.30 uur ds. Van Krimpen; 's Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; 's Gravenzande 19.00 uur ds. Driessen (openb.bel.); Haarlem 18.30 uur ds. Neele; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Hilversum 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Visscher; Hoogvliet 16.30 uur ds. Baaijens; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezelinge 14.30 uur ds. Van Gelder; Katwijk aan Zee (in Voetiuschool) 18.30 uur stud. Van Manen; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Krimpen a/d

IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. Schot; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. C. Harinck; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur stud. Van Manen; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Meliskerke 14.30 uur ds. De Heer; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Middelburg-Centrum 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Mijdrecht 19.00 uur ds. Visscher; Moerkapelle 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden (doventolk); Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. De Wit; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 9.30 uur ds. Van Ekeveld en 14.30 uur ds. L. Blok; Nisse 14.30 uur ds. Schipper; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. De Jongste (bev. ambtsdr.); Oostburg 15.00 uur ds. Vreugdenhil (openb.bel.); Oostkapelle 18.30 uur ds. Vreugdenhil (openb.bel.); Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Opperdoes 19.00 uur ds. Tuinier; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Poederoyen 14.30 uur ds. Melis; Poortugaal 15.00 uur ds. W.J. Karels; Poortvliet 14.00 uur ds. Verweij; Puttershoek 14.30 uur ds. De Wit; Rhenen (kerk: Kon. Elisabethplantsoen) 12.00 en 18.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 9.30 en 16.00 uur ds. Mondria; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. Mondria; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 15.00 uur ds. Van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. Paul; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. Moerkerken en 18.30 uur stud. Van Belzen; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 15.00 uur stud. Van Belzen; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.00 uur ds. J. de Pater; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Soest 19.15 uur ds. Van der Net; Spijkenisse 19.00 uur ds. Silfhout; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Kleppe; Tricht-Geldermalsen 19.00 uur ds. Clements; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Mouw; Vlaardingse 10.00 uur

DINSDAG 5 APRIL 2005

Aalst 19.30 uur ds. Brugge; Gorinchem 19.30 uur stud. Van Manen; Hendrik-Ido-Ambacht 19.30 uur ds. B. van der Heiden (uitzenddienst Iz. van Rijssel); Meeuwen 19.30 uur ds. Mouw; Naaldwijk 19.45 uur ds. Paul; Nijkerk 19.30 uur ds. Beens; Oosterland 19.30 uur ds. Van Krimpen; Oostvoorne 19.30 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. De Jongste; Rotterdam-Zuidwijk 19.45 uur ds. Van Ekeveld.

WOENSDAG 6 APRIL 2005

Andijk 19.30 uur ds. Schot; Borssele 19.30 uur stud. Van Belzen; Dirksland 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Elspeet 19.30 uur ds. Van Boven; 's Gravenpolder 19.30 uur ds. Veenendaal; Leerdam 19.30 uur ds. Melis; Rijssen-West 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. J. de Pater; Scherpenisse 19.30 uur ds. Verweij (bidstond P.S. Zuid); Scherpenzeel 15.00 uur (huw.bev.) ds. Visscher en 19.30 uur ds. F. Mulder; Sprang Capelle 19.30 uur ds. Zippro; Stad a/h Haringvliet 19.30 uur ds. Kleppe; Zwijndrecht 19.30 uur ds. Van der Net.

DONDERDAG 7 APRIL 2005

's Gravenzande 19.45 uur ds. Hogchem; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. Meeuse; Nieuwdorp 19.30 uur ds. Van Dieren; Ridderkerk 19.30 uur ds. W. Harinck (voor de zending); Soest 19.30 uur ds. Hakvoort; Stolwijk 19.30 uur ds. L. Blok; Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. Tuinier (bijbellezing); Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Silfhout.

VRIJDAG 8 APRIL 2005

Den Helder 19.30 uur ds. Van der Net; Kapelle-Biezelinge 14.45 uur ds. Tanis (huw.bev.); Kootwijkerbroek 14.30 uur ds. Beens (huw.bev.).

ZATERDAG 9 APRIL 2005

Opheusden 15.00 uur ds. G. Pater (dovendienst).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiwer 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. Dage Amsterdam? Bezoek dan eens onze evangelisatiepost. Open van dinsdag

t/m zaterdag tussen 10.00 - 16.00 uur.
Hartelijk welkom!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw
Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere
zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter
de Hoven 2-c; diensten iedere zondag om
9.30 en 16.00 uur. Zondag 3 april: 9.30 uur
evang. S. de Visser en 15.30 uur ds.
Hoogerland. Woensdag 6 april: 19.30 uur
(H.D.) ds. Tanis.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; Prot. Kerk, Oude
Barrelei 64; diensten iedere zondag om
10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkge-
bouw Offenbachstraat 105-107. Diensten
iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.
U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel
van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en
17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Begrafenisonderneming
Brouwer

**Voor een verantwoorde
en stijlvolle begrafenis**

- * mogelijkheid voor thuis opbaren
- * eigen rouwvervoer
- * kist wordt schoudergedragen
- * gratis laatste wens boekje

R.C. Brouwer Bentincklaan 1a, Leersum
tel. 0343-461880 b.g.g. 06-51504726

- Amerongen - Amersfoort - Doorn - Elst -
- Langbroek - Leersum - Maarn - Maarsbergen -
- Rhenen - Woerden - Woudenberg -

Te koop gevraagd
Theologische boeken
0577-401065

**Waardige en
stijlvolle verzorging**
van begrafenis met aandacht
voor persoonlijke wensen. In alle rust,
vertrouwelijk en met bescheidenheid.

- opbaren met kistkoeling bij u thuis of
in een voor u bekende aula
- dag en nacht bereikbaar en overal
te ontbieden
- wij verzorgen alleen begrafenis
- laatste verzorging van de overledene
door een gediplomeerd verpleegster

Begrafenisverzorgers:
• H. de Jongh • P.H. van der Leer • E. Treur

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam:
Reepijzer 5, Tel. (0184) 61 11 54
Waardenburg:
Kerkstraat 15a, Tel. (0418) 65 20 39
Zeist:
Van Reenenweg 171, Tel. (030) 69 24 258

Advertenties

Een vereniging waar u van hárte achter kunt staan!

**Al voor 1 euro per jaar bent u lid van de vereniging
en steunt u daarmee dit noodzakelijke werk.**

Deze vereniging streeft een doel na, dat ook ú aan het
hart gaat:

Zij laat haar stem horen door woord en geschrift bij
overheid, semi-overheid, organisaties en bedrijven
die de zondagsrust verstoren en waar de ontheiliging
van deze dag in het geding is.

Zij ageert tevens tegen allerlei andere activiteiten
die op de dag des Heeren plaatsvinden.

Bent u ook verontrust over de steeds verdergaande
ontwikkelingen waardoor de zondagsrust in ons
land meer en meer in het geding is? Meldt u zich
dan aan als lid.

**Ned. Vereniging
voor
Zondagsrust en
Zondagsheiliging**

Kantoor:
Fred. v/d Paltshof 15,
3911 LA Rhenen.
Tel. 0317-614 398.

Uw brief kan naar:
Antwoordnummer 2218,
3900 ZB Rhenen
(postzegel niet nodig).

U kunt zich ook
telefonisch aanmelden.

Brand- en inbraak-
Telecommunicatie
Airconditioning
CV-onderhoud
Beveiliging
Elektra
Ventilatie
Loodgieter

**AK
AKTIE
I
E** bv

**Onderhoud van uw
Kerkgebouw
Voor alle installaties**

Bel Aktie 010-4517471

Website op zondag sluiten?

Kijk op <http://www.heinosoft.nl/zondag/>

Of bel 015-2128463, email: info@heinosoft.nl

**CHR. BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR**

Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

Voor een paar dagen of langer, gezelligheid en sfeer, **Pension "De Peel"**, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is. Familie Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren. Tel. 0488-481687

Waddeneilanden of Friesland
Ameland/Terschelling of Bakkeveen
(in de Fr. wouden 12 km v. Drachten)
t.h. keurige chalets/stacars
v.a. € 100,- p.w.
bel 0512-516096
www.vdsluisvakanties.nl

Zeeland: Gezellige minicamping
tussen Oosterland en Bruinisse.
Bij Grevelingenmeer. Verhuur
(sta)caravans. Tel. 0111-482523.
Voor folder en informatie
www.dewelblok.nl

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

BOEKEN EN MUZIEK VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijck
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het fotoboek met vele voorbeelden.

Grafgedenktekens
Zandee & de Kuijper

Goes: Ronde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

Te huur **sta-car 7 pers. camp.**
Meuleburg, Elspeet tel. 0113-502280

'n helder geluid
zuiver Lagarde!

De geluidssystemen van Lagarde.
helder en krachtig. Je hoort verder niets.
Bel (0341) 37 57 57 voor meer informatie.

Lich.gehandicapt/mindervalide en toch een buitenlandse vakantie ? Dat kan !

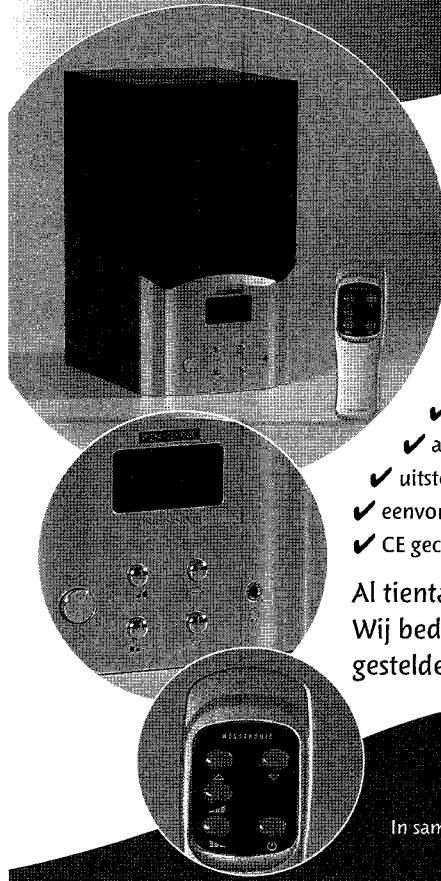
Zomer 2005: reizen naar
Duitsland, Zwitserland,
Engeland en Frankrijk.

Info: www.lchthusreizen.nl

Tel. 0172 - 218810; 0318-457909;
0525 - 633512.

Ook zoeken we nog vrijwilligers
voor de Zwitserlandreis
(2e helft juli).

WESOTRONIC

DE OPLOSSING voor kerktelefonie:

DKtel

(Draadloze Kerktelefoon via
de ether)

De belangrijkste voordelen zijn:

- ✓ geen telefoonkosten / internetaansluiting
- ✓ aanmerkelijk goedkoper dan andere systemen
- ✓ uitstekende geluidskwaliteit
- ✓ eenvoudig en flexibel in gebruik
- ✓ CE gecertificeerd

Al tientallen kerken werken met DKtel.
Wij bedanken de kerken voor het in ons
gestelde vertrouwen.

Wesotronic B.V.
Nunspeet, Barendrecht
Telefoon 0341 - 271000
www.wesotronic.nl

In samenwerking
met SIKN

Voor info bel:
0341-425712
of
0416-692787

Reformatorische Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echteparen

Begrafenisverzorging Kina

Begravenissen in Capelle a/d IJssel
e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.

Uitgaande van de Gereformeerde
Gemeenten in Nederland biedt de
SHG gekwalificeerde kraamzorg,
gezins-, en bejaardenzorg die
aansluit bij uw manier van leven.
Dit houdt voor ons in dat Bijbelse
normen en waarden de basis
vormen voor uw dagelijkse
levenshouding en mediagebruik.

Gekwalificeerde kraamzorg

Meldt u tijdig aan (om teleurstelling te voorkomen).
U kunt ons dagelijks telefonisch bereiken.

Bel 0187 - 48 91 73 b.g.g. 0342 - 49 21 55

Gezins- en bejaardenzorg

Voor gepaste hulp in uw situatie kunt u de SHG
via het telefonisch spreekuur bereiken onder
telefoonnummer 0166 - 65 26 05.

Op werkdagen van 8.30 - 10.30 uur en
op vrijdagavond van 19.00 - 20.00 uur.

De gratis brochure zenden wij u graag toe.

Begrafenisonderneming

Voor uitvaartzorg in:

- ◆ Scherpenzeel
- ◆ De Valk-Wekerom
- ◆ Barneveld
- ◆ Amersfoort
- ◆ Zevenendaal
- ◆ Renswoude
- ◆ Kootwijkerbroek
- ◆ Wendenberg

Geen crematies

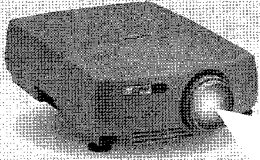
Stationsweg 411

3925 CD Scherpenzeel

Tel. 033 277 0555

Bible Teacher position

The School board of Timothy Christian School (Chilliwack, BC, Canada) welcomes applications for Bible Teacher. Applicants should be a member of the Gereformeerde Gemeente and hold a degree in theology (min. 2e graads). For more information please contact the School Board Secretary Co Neels, 10662 Chapman Road, Rosedale B.C., V0X 1X0, Canada, jneels@familynet.bc.ca, Tel: 604 794 7510, Fax: 604 794 7563. (Best time to phone is NL time on Saturday between 5 pm - 11pm.)

Voor kerkenraden, verenigingen, commissies enz. heeft het Deputaatschap Evangelisatie een informatieve presentatie over het evangelisatiewerk in Nederland en België. Onze voorlichter komt graag bij u langs (ook overdag).

- *Nederland en de geestelijke nood van onze naaste*
- *Het werk van onze evangelisten*
- *Noodzaak van evangelisatie*

DIA-PRESENTATIE EVANGELISATIEWERK

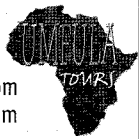
Voorlichter dhr. C.W. van Haften: 0341-253588

DEPUTAATSCHAP EVANGELISATIE
GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Reist u naar Zuidelijk Afrika voor zaken, vakantie of privé? Umfula Tours helpt u graag met uw programma, reis, verblijfsbeplanning en uitvoering.

tel 0027 11 706 4809
fax 0027 11 463 6810

e-mail wybe@umfulatours.com
website: www.umfulatours.com

Vakantie op Texel

Rust en ruimte
alle jaargetijden
in eigen sfeer

Bel 0222 31 83 91

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ Horssen bv

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Nieuw project

Stichting China

Stichting China is gestart met vertaling van de Commentaren van Calvijn

Een noodzakelijk project!

De Chinese huiskerken nu ook in de voetsporen van Calvijn. Laat de Muur geen belemmering zijn!

Steun de vervolgte kerk in China en maak een gift over op

giro 320666

Info: secretariaat
Postbus 1150 • 3900 BD Veenendaal
tel. 0348 510320 • e-mail info@stichtingchina.nl
Giro 320666 t.n.v. Stichting China
www.stichtingchina.nl

PUTTEN, bij bos en weide. Te huur: compleet ingericht CHALET, 2-4 personen. Wasm., magn., fietsen aanwezig. Geschikt voor 50-plus. Nog enkele weken vrij. Info: 0342-415021

17.50
(incl. BTW)

Een leerzaam
kwisspel voor jong en oud

Bestel nu!

☐	ex. Basisspel	á € 17,50
☐	ex. aanvulset Bijbelse vragen voor kinderen	á € 7,50
☐	ex. aanvulset Kerkgeschiedenis	á € 7,50
☐	ex. aanvulset Israël	á € 7,50
☐	ex. aanvulset Koninklijk Huis	á € 8,50
☐	ex. aanvulset Tweede Wereldoorlog	á € 8,50

Naam :

Adres :

PC+Plaats :

JEUGDBOND
GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Postbus 79 - 3440 AB Woerden
T 0348-489948
E info@jbgg.nl

NIEUW!

Aanvulset Koninklijk Huis
Met 252 vragenkaartjes in twee moeilijkheidsniveaus over de geschiedenis van het Koninklijk Huis vanaf de Tachtigjarige Oorlog tot nu.

Aanvulset Tweede Wereldoorlog
Met 252 vragenkaartjes in twee moeilijkheidsniveaus over de Tweede Wereldoorlog, van aanleiding tot atoombom.